

1 תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 11, 12 ו-23 לחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, ולאחר התייעצות עם המועצה, אני מתקין תקנות אלה;

1. הגדרה

בתקנות אלה "מבנה" - בנין כמשמעותו בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, לרבות עבודות בניה הנדסית כמשמעותן בפקודת הבטיחות בעבודה, 1946.

2. תקופת הרישום

(תיקון התשנ"א)

(א) תקופת הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים לענין קבלת רשיון לפי סעיף 11 לחוק היא שלוש שנים.
(ב) בעל תעודה כאמור בסעיף 9(א)(1), (2) או (3) לחוק, הניתנת רק לאחר תקופת עבודה מסויימת בענף הנדסה או אדריכלות, תבוא תקופת עבודתו כאמור במנין שלוש השנים כאמור בתקנת משנה (א).
(ג) מי שעבד מחוץ לישראל בענף הנדסה או אדריכלות שנה אחת לפחות לפני רישומו בפנקס המהנדסים והאדריכלים ועבד בענף כאמור שנה אחת לפחות לאחר רישומו בפנקס, תוקטן לגביו יתרת תקופת הרישום בהתאם לתקנת משנה (א), במספר החודשים המלאים מתוך פרק הזמן שעבד מחוץ לישראל כאמור.

3. ייחוד פעולות

[תיקונים]

התשל"א (מס' 3), התשנ"ז

הפעולות האמורות בתוספת הראשונה הן פעולות שייחודו למהנדס רשוי או לאדריכל רשוי לענין סעיף 12 לחוק, לפי המדור שבו הוא רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, כל אימת שהן נעשות בשביל מי שאינו מהנדס או אדריכל רשוי ובתמורה, ולגבי הגשת תכנית לשם רישוי על פי כל דין - אף אם נעשתה בלי תמורה.

4. סייג

[תיקון התשל"א (מס' 4)]

הוראות תקנה 3 לא יחולו על אדם בשירות הבטחון כמשמעותו בחוק שירות בטחון, התשי"ט-1959 [נוסח משולב], או בשירות קבע כמשמעותו בחוק שירות קבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות), התשי"ד-1954.

5. תחילה

[תיקונים: התשכ"א,

התשכ"ז, התשכ"ח, התשכ"ח (מס' 2), (מס' 3), (מס' 4), התשכ"ט]

תחילתן של תקנות אלה, למעט תקנה 2, היא ביום י"ג בניסן התשכ"ט (1 באפריל 1969).

לתקנות אלה ייקרא "תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות)", התשכ"ז-1967".

תוספת ראשונה

תוספת ראשונה

(תקנה 3)

1. בתוספת זו -

"רשות מוסמכת" - כל רשות שיש לה סמכות בענין היתרים או מתן הוראות בקשר לבניה, על פי כל דין;
"מבנה פשוט" - אחד מאלה:

(1) מבנה בעל שלד לא טרומי המורכב מקירות, או מקירות ועמודים, ומתקרות שטוחות עם קורות או בלעדיהן, כאשר המרחק בין העמודים או בין הקורות, וכשאר עמודים או קורות - בין הקירות, אינו עולה על ששה מטר, ואשר גובה המפלס של רצפת קומתו העליונה מעל המפלס העליון של הרצפה שעל פני הקרקע אינו עולה על אחד-עשר וחצי מטר, לרבות מקלט למבנה כאמור, בהתאם לתקנות ההתגוננות האזרחית (מפרטים לבניית מקלטים);
התשל"א-1971, ולמעט מבנה מבטון דרוך, ומבנה מרחבי מכל סוג שהוא;

(2) מבנה מקורה בעל קומה אחת, שגבהו עד חמישה מטר מעל פני הקרקע ומפתחו אינו עולה על שנים-עשר מטר, להוציא מבנה שפועלים עליו כוחות דינמיים, ולמעט מבנה מבטון דרוך, מבנה בעל שלד מבטון טרום ומבנה מרחבי מכל סוג;

(3) קיר תומך בגובה עד שני מטר מעל המפלס הנמוך של פני הקרקע, הדרוש להקמת מבנה כאמור בפיסקאות (1) או (2) בתחום המגרש שבו מוקם המבנה;

(4) מעביר מים ומעבר להולכי-רגל הקשורים למבנה כאמור בפיסקאות (1) או (2).

והכל אם הפעולות המפורטות בסעיפים 2 ו-3 נעשו, לפי הענין, לגבי המבנה הפשוט, בידי אחד מאלה:

(א) מהנדס או אדריכל, לפי הענין - הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במדור להנדסת מבנים או ארכיטקטורה;

(ב) הנדסאי שבידו אישור מאת מנהל המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית שבמשרד התעשייה המסחר והתעסוקה (להלן - המכון) כי הוא רשום בפנקס ההנדסאים המתנהל במכון, במדור בניה או ארכיטקטורה, לפי הענין, מכוח תעודה המעידה על גמר לימודיו -

1. בישראל - בבית ספר להנדסאים ששר התעשייה המסחר והתעסוקה הכיר בו;

2. בחוץ לארץ - במוסד המכשיר הנדסאים או מהנדסים מעשיים או כיוצא באלה, ששר התעשייה המסחר והתעסוקה הכיר בו.

(ג) הנדסאי הרשום כאמור בפסקת-משנה (ב) שלא מכוח תעודה כאמור בה, שהוכיח להנחת דעתו של חבר בוחנים, על-ידי בחינה או בדרך אחרת שקבע חבר הבוחנים, שיש לו הכשרה מתאימה לחשב כוחות אפקיים בהתאם לתקן כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג-1953, ובידו אישור על כך מאת מנהל המכון;

(ד) לענין פסקת משנה (ג), "חבר בוחנים" - מנהל המכון - יושב-ראש, הממונה על החינוך המקצועי במשרד החינוך והתרבות ומרכז מגמת בניה בבית-ספר הנדסאים שמינה השר.

2. הפעולות המפורטות להלן יוחדו למהנדס רשוי הרשום במדור להנדסת מבנים:

(1) במבנים שהם בנייני ציבור, משרדים, בתי-עסק או בנייני-מגורים:

(א) קביעת עקרונות מערכת הקונסטרוקציה של מבנה, הכנת תכניות הקובעות עקרונות ליציבות המבנה

והגשתן לרשות מוסמכת, למעט ביצוע פעולות כאמור לגבי מבנה פשוט;

(ב) חישוב יציבות המבנה, להוציא חישובים סטטיים מרחביים, למעט חישוב יציבות המבנה לגבי מבנה פשוט;

(ג) חישובים סטטיים מרחביים;

(ד) הגשת החישובים האמורים בפיסקאות-משנה (ב) ו-(ג) והגשת תכניות לרשות מוסמכת, למעט ביצוע

הפעולות האמורות לגבי מבנה פשוט;

(ה) תיאום התכנון הכולל של מערכות המבנה, למעט ביצוע פעולה כאמור במבנה פשוט;

(ו) תיאום הביצוע הכולל במבנה, למעט ביצוע פעולה כאמור לגבי מבנה פשוט;

(ז) פיקוח עליון על הביצוע, קבלת מבנה ואישורו, למעט ביצוע הפעולות האמורות לגבי מבנה פשוט;

(ח) הכנת מפרטים, למעט הכנת מפרטים לגבי מבנה פשוט;

(2) במבנים שהם בנייני תעשייה, מלאכה, מחסנים, אסמים, מכלי מים ודלק, מבני נמל וים, סכרים ומבני דפון, קירות

תומכים, קירות וסוללות הגנה, מפלים מלאכותיים, גשרים, מעברי-מים, מגדלי-מים, הנגרים, מנהרות, מעברים דו-

מפלסיים, מבני-חניה, תרנים ומגדלי-אנטנות, יסודות-מבנה מיוחדים וכל מבנה שאינו כלול בפיסקה (1):

(א) תכנון מוקדם ותכנון סופי, למעט תכנון של מבנה פשוט;

(ב) תכניות-עבודה ארכיטקטוניות, להוציא תכניות-עבודה של פרטים לביצוע ולמעט תכניות-עבודה

ארכיטקטוניות לגבי מבנה פשוט;

(ג) קביעת עקרונות מערכת הקונסטרוקציה של מבנה, הכנת תכניות הקובעות עקרונות ליציבות המבנה,

והגשתן לרשות מוסמכת, למעט ביצוע פעולות כאמור לגבי מבנה פשוט;

(ד) חישוב יציבות המבנה, להוציא חישובים סטטיים מרחביים, למעט חישוב יציבות המבנה לגבי מבנה פשוט;

(ה) חישובים סטטיים מרחביים;

(ו) הגשת החישובים האמורים בפיסקאות (ד) ו-(ה) והגשת תכניות לרשות מוסמכת, למעט ביצוע הפעולות

האמורות לגבי מבנה פשוט;

(ז) תיאום התכנון הכולל של מערכות המבנה השונות, למעט ביצוע פעולה כאמור במבנה פשוט;

(ח) תיאום הביצוע הכולל במבנה, למעט ביצוע פעולה כאמור במבנה פשוט;

(ט) פיקוח עליון על הביצוע, קבלת המבנה ואישורו, למעט ביצוע הפעולות האמורות לגבי מבנה פשוט;

(י) הכנת מפרטים, למעט הכנת מפרטים לגבי מבנה פשוט;

(3) תכנון מוקדם, תיווי, חישובי המבנה הפיזי, הגשת תכניות וחישובים לרשות מוסמכת, פיקוח עליון על הביצוע,

קבלה ואישור של כבישים ארציים, בינעירוניים ואזוריים, עורקים ראשיים, מסילות-ברזל, מסלולי-המראה, מסלולי-

הסעה ורחבות-חניה של כלי-טיס בשדות-תעופה.

3. הפעולות המפורטות להלן יוחדו לאדריכל רשוי הרשום במדור לארכיטקטורה ולענין מבנים המשולבים בתכנון

שטחים ציבוריים פתוחים, המפורטים בתוספת השניה, גם לאדריכל נוף רשוי הרשום במדור לאדריכלות נוף:

(1) בתכנית בינוי ועיצוב ארכיטקטוני:

(א) תכנון מוקדם ותכנון סופי;

(ב) הכנת תקנונים ותשריטים לתכניות;

(ג) הגשת תכניות לרשות מוסמכת;

(ד) הכוונה עליונה בביצוע התכניות;

(2) במבנים שהם בנייני משרדים, בנייני מגורים, בנייני ציבור, בנייני בידור, בנייני מלאכה ומחסנים, למעט בנייני מגורים

מלאכה ומחסנים שהם מבנים פשוטים ולמעט שניונים במבנים קיימים ופעולות במבנים יבילים, שפורטו בתוספת

השלישית:

- (א) תכנון מוקדם ותכנון סופי, למעט תכנון הקונסטרוקציה של מבנה;
- (ב) תכניות-עבודה ארכיטקטוניות, להוציא תכניות-עבודה של פרטים לביצוע;
- (ג) הגשת תכניות לרשות מוסמכת;
- (ד) תיאום התכנון הכולל של מערכות המבנה השונות, לרבות התיאום עם יועצים מקצועיים;
- (ה) פיקוח עליון על הביצוע;
- (ו) קבלת המבנה ואישורו.

4. הפעולות המפורטות להלן במפעלי תעשייה כימית, לרבות תעשיית מזון, יוחדו למהנדס רשוי הרשום במדור להנדסה

כימית:

- (1) תכנון מוקדם ותכנון סופי של מפעל חדש ושל תהליכים חדשים במפעל קיים;
- (2) הגשת תכניות כאמור בפיסקה (1) לרשות מוסמכת;
- (3) קביעת מפרטים טכניים לגבי האמור בפיסקה (1).

תוספת שניה

תוספת שניה

1. לענין פרט 3 בתוספת הראשונה, מבנה משולב בתכנון שטחים ציבוריים פתוחים הוא כל אחד מאלה:

- (1) מבנים שהם בנייני משרדים, מזנונים, שירותים סניטריים או מיתקנים טכנים, שהשטח של כל אחד מהם אינו עולה על 50 מטרים רבועים;
- (2) מבנים שעיקר ייעודם לאחסנה או חניה, ששטח כל אחד מהם אינו עולה על מאתיים מטרים רבועים;
- (3) פרגולות להצללה;
- (4) קירות תומכים;
- (5) מעברי מים;
- (6) מעברים להולכי רגל.

תוספת שלישית

תוספת שלישית

(פרט 3(2) בתוספת הראשונה)

1. שינויים במבנה קיים

- (1) הריסה ובניה של מחיצות, למעט שינויים במחיצות שהן ממרכיבי שלד הבניה;
- (2) יצירת פתחים בקירות פנימיים וסגירתם;
- (3) שינויים פנימיים, למעט הרחבת שטח המבנה;
- (4) תקרות עצוביות או בולעות קול שהן מונמכות;
- (5) תכנון מקום דרגנועים ומעליות.

2. שינויים חיצוניים במבנה קיים שהם פועל יוצא מהשינויים בתוכו כמפורט להלן:

- (1) סגירת מרפסות;
- (2) גגונים;
- (3) סוככים;
- (4) פרגולות;

3. (1) מבנים יבילים מחומרים פריקים ששטחם אינו עולה על שלושה מטרים רבועים;
(2) ביתנים יבילים מחומרים פריקים לתערוכות וירידים, אף ששטחם עולה על שלושה מטרים רבועים.
והכל אם הפעולות המפורטות בפרט 3(2) לתוספת הראשונה נעשו בידי אחד מאלה:
(א) אדריכל הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במדור לארכיטקטורה;
(ב) הנדסאי לאדריכלות כאמור בסעיף קטן (ב) בהגדרה "מבנה פשוט" בתוספת הראשונה;
(ג) הנדסאי לתכנון ועיצוב פנים שבידו אישור מאת מנהל המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית שבמשרד התעשייה המסחר והתעסוקה כי הוא רשום בפנקס ההנדסאים המתנהל במכון האמור, במדור תכנון ועיצוב פנים.
כ"ב בניסן התשכ"ז (2 במאי 1967)

יגאל אלון
שר העבודה

---

[1]. ק"ת 2042, התשכ"ז, עמ' 2400.

- תיקונים: ק"ת 2081, התשכ"ז, עמ' 2897: ק"ת 2126, התשכ"ח, עמ' 108;
ק"ת 2162, התשכ"ח, עמ' 1822 [התשכ"ח (מס' 2)];
ק"ת 2249, התשכ"ח, עמ' 1822 [התשכ"ח (מס' 3)];
ק"ת 2270, החשכ"ח, עמ' 2135 [התשכ"ח (מס' 4)];
ק"ת 337, התשכ"ט, עמ' 727;
ק"ת 2389, התשכ"ט (15.5.1969), עמ' 1463 [התשכ"ט (מס' 2)];
ק"ת 2419, התשכ"ט (17.7.1969), עמ' 1827 [התשכ"ט (מס' 3)];
ק"ת 2456, התש"ל (25.9.1969), עמ' 109;
ק"ת 2537, התש"ל (28.3.1970), עמ' 1249 [התש"ל (מס' 2)];
ק"ת 2592, התש"ל (31.7.1970), עמ' 2058 [התש"ל (מס' 3)];
ק"ת 2647, התש"ל (31.12.1970), עמ' 272;
ק"ת 2699, התש"ל (1.6.1971), עמ' 1132 [התש"ל (מס' 2)];
ק"ת 2724, התש"ל (5.8.1971), עמ' 1439 [התש"ל (מס' 3)];
ק"ת 2752, התש"ל (1.10.1971), עמ' 40;
ק"ת 5040, התשמ"ז (7.7.1987), עמ' 1076;
ק"ת 5339, התשנ"א (8.3.1991), עמ' 706;
ק"ת 5828, התשנ"ז (8.5.1997), עמ' 651;
ק"ת 6619, התשס"ח (1.11.2007), עמ' 77.